

OCHRANA PRÍRODY A STAROSTLIVOSŤ O KRAJINU

- Vol. 5 -

Legislatíva a orgány štátnej správy

Katedra ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre

Peter Petluš

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Prvá časť

Úvodné ustanovenia

§ 1 Predmet zákona

- Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.
- ďalšie odseky uvádzajú na čo sa zákon nevzťahuje a účinnosť iných predpisov

§ 2 Základné pojmy

- Ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Prvá časť

Úvodné ustanovenia

- Ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.
- USES, zložky ekosystémov, VKP, biocentrum, biokoridor, interakčný prvok, mokraď, druh, voľne rastúca rastlina, jedinec, chov, drevina, genofond, osobitne chránená časť prírody, sťahovavý druh, nepôvodný druh, biotop, biotop európskeho významu, biotop národného významu, prioritný biotop európskeho významu, stav biotopu, biotop druhu, druh európskeho významu, druh národného významu, prioritný druh, stav druhu, lokalita, vybrané domestikované živočíchy, živočích ktorý unikol, uzatvorený objekt stavba alebo zariadenie.

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Druhá časť časť

Všeobecná ochrana prírody a krajiny

§ 3 Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny

§ 4 Všeobecná ochrana rastlín a živočíchov

§ 5 Priaznivý stav druhu, priaznivý stav biotopu a priaznivý stav časti krajiny

§ 6 Ochrana biotopov

§ 7 Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov

§ 8 Preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody

§ 9 Vyjadrenie orgánu ochrany prírody

§ 10 Súčinnosť s inými orgánmi

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Tretia časť

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Prvá hlava – územná ochrana

§ 11 Územná ochrana prírody a krajiny a jej stupne

§ 12 - 16 Prvý - piaty stupeň ochrany

§ 17 Chránené územia a ich ochranné pásma

§ 18 a 19 CHKO a NP

§ 20 Návštevný poriadok národného parku

§ 21 – 27 osobitne chránené časti prírody slovenska, jaskyňa a prírodný vodopád (§ 24), ÚEV (§ 27), CHVÚ (§ 26)

§ 28 Súvislá európska sústava chránených území

§ 29 Výnimky z podmienok ochrany chránených území

§ 30 Zóny chránených území

§ 31 Súkromné chránené územie a jeho ochranné pásmo

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Tretia časť

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Druhá hlava – druhová ochrana chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín

§ 32 druhová ochrana

§ 33 Chránené druhy

§ 34 Chránená rastlina

§ 35 Chránený živočích

§ 36 Zakázané metódy a prostriedky odchyty a usmrcovania chráneného živočícha

§ 37 Obmedzenie využívania vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov

§ 38 Chránený nerast a chránená skamenelina

§ 39 Vývoz chráneného nerastu a chránenej skameneliny

§ 40 Výnimky z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Tretia časť

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Druhá hlava – DRUHOVÁ OCHRANA CHRÁNENÝCH RASTLÍN, CHRÁNENÝCH ŽIVOČÍCHOV, CHRÁNENÝCH NERASTOV A CHRÁNENÝCH SKAMENELÍN

§ 41 Evidencia chránených rastlín a chránených živočíchov

§ 42 Preukázanie pôvodu chránených rastlín a chránených živočíchov

§ 43 Nezameniteľné označenie chráneného živočícha

§ 44 Zoologická záhrada

§ 45 Zariadenia na záchranu chránených rastlín a chránených živočíchov (botanické záhrady, arboréta, chovné stanice, rehabilitačné stanice, záchytné strediská.)

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Tretia časť

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Tretia hlava – ochrana drevín

§ 46 a 47 Práva a povinnosti pri ochrane drevín

§ 48 Náhradná výsadba

§ 49 Chránené stromy

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Tretia časť

Osobitná ochrana prírody a krajiny

Štvrtá hlava – VYHLASOVANIE, ZMENA A ZRUŠENIE OCHRANY OSOBITNE CHRÁNENÝCH ČASTÍ PRÍRODY A KRAJINY A ICH OZNAČENIE

§ 50 Vyhlasovanie ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny

§ 51 Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny

§ 52 Označenie osobitne chránenej časti prírody a krajiny

§ 53 Zmena a zrušenie ochrany osobitne chránenej časti prírody a krajiny

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Štvrtá časť

DOKUMENTÁCIA OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY, PRÍSTUP DO KRAJINY, FINANČNÝ PRÍSPEVOK, OBMEDZENIA VLASTNÍCKYCH PRÁV A PREDKUPNÉ PRÁVO

- § 54 Dokumentácia ochrany prírody a krajiny
- § 55 Odborne spôsobilá osoba
- § 56 Prieskum a výskum
- § 57 Prístup do krajiny
- § 58 Vstupné do chráneného územia
- § 59 Vstup na pozemky
- § 60 Finančný príspevok
- § 61 Náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania
- § 62 Zákaz prevodu vlastníckeho práva
- § 63 Predkupné právo štátu

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Piata časť

ORGÁNY OCHRANY PRÍRODY, ICH PÔSOBNOSŤ A STRÁŽ PRÍRODY

§ 64 - 70 Orgány ochrany prírody (MŽP, SIŽP, KÚ, OÚ, obec, ŠVaPS)

§ 71 Výkon štátneho dozoru

§ 72 - 80 Stráž prírody

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Šiesta časť

KONANIE

§ 81 - 89 všeobecné predpisy o správnom konaní

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Siedma časť

ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ NA ÚSEKU OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

§ 90 - 91 Správne delikty a sankcie

§ 92 Priestupky

§ 93 Zaistenie vecí

§ 94 Správa vybraných chránených druhov a správa vybraných chránených častí krajiny

§ 95 Spoločenská hodnota chránených druhov, drevín a biotopov

§ 96 Zhabanie jedincov chránených druhov

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

Ôsma časť

NÁHRADA ŠKODY SPÔSOBENÁ ŽIVOČÍCHMI

§ 97 Predmet náhrady škody (§39 Vyhlášky MŽPSR č. 24/2003)

§ 98 Podmienky nároku na náhradu škody

§ 99 Rozsah náhrady škody

§ 100 - 102 Uplatnenie nároku na náhradu škody

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

deviata časť

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 103 Spoločné ustanovenia

§ 104 Prechodné ustanovenia

§ 104c Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2014

§ 105 Zrušovacie ustanovenie

§ 106 Účinnosť

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

prílohy

Preukaz člena stráže prírody

PLATNOSŤ PREUKAZU:

Meno	Rok:	Rok:
Priezvisko		
Rodné číslo		
Rok:	Rok:	Rok:

STRÁŽ PRÍRODY

EVIDENČNÉ ČÍSLO:
OBVOD PÔSOBNOSTI:

farebná fotografia
3 x 3,5 cm

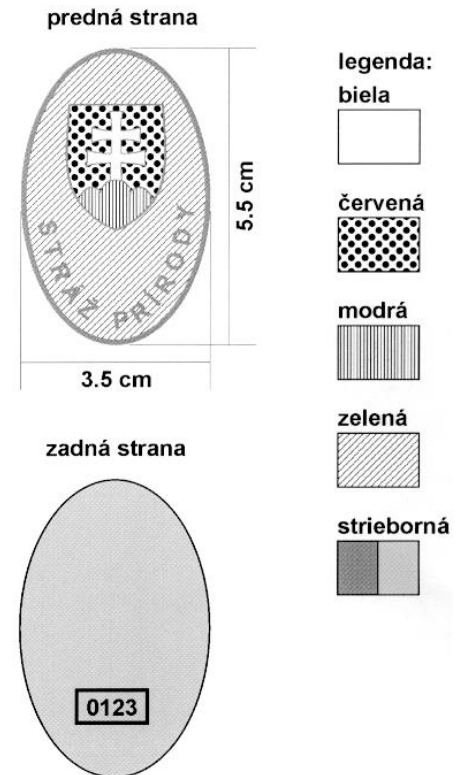
Člen stráže prírody má oprávnenia a povinnosti podľa zákona
č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
Nálezca je povinný tento preukaz odovzdať najbližšiemu krajskému úradu. Zneužitie sa trestá podľa zákona.

DÁTUM VYDANIA:
PREDNOSTA KÚ:

Zákon o ochrane prírody a krajiny 543/2002 Z.z.

prílohy

odznak člena stráže prírody

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 1

ZOZNAM A SPOLOČENSKÁ HODNOTA BIOTOPOV NÁRODNÉHO VÝZNAMU, BIOTOPOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU A PRIORITNÝCH BIOTOPOV

- A. Zoznam biotopov národného významu
- B. Zoznam biotopov európskeho významu

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 2

ZOZNAM INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN A SPÔSOBY ICH ODSTRAŇOVANIA

Spôsoby odstraňovania invázných druhov rastlín

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 3

ZOZNAM NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN A ŽIVOČÍCHOV, KTORÉ SA MÔŽU ROZŠIROVAŤ ZA HRANICAMI ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

- A. Rastliny
- B. Živočíchy

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 4

ZOZNAM DRUHOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU, DRUHOV NÁRODNÉHO VÝZNAMU, DRUHOV VTÁKOV A PRIORITNÝCH DRUHOV, NA KTORÝCH OCHRANU SA VYHLASUJÚ CHRÁNENÉ ÚZEMIA

- A. Rastliny
- B. Živočíchy
- C. Zoznam druhov vtákov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, ak sa na lokalite pravidelne vyskytuje minimálne 20 000 jedincov jedného druhu alebo 20 000 jedincov viacerých druhov

**Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z.
o ochrane prírody a krajiny**

Príloha č. 5

ZOZNAM CHRÁNENÝCH RASTLÍN, PRIORITNÝCH DRUHOV RASTLÍN A ICH SPOLOČENSKÁ HODNOTA

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 6

ZOZNAM CHRÁNENÝCH ŽIVOČÍCHOV, PRIORITNÝCH DRUHOV ŽIVOČÍCHOV A ICH SPOLOČENSKÁ HODNOTA

- A. Druhy európskeho významu
- B. Druhy národného významu

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 7

**ZOZNAM DRUHOV VTÁKOV, KTORÉ SA MOŽU CHYTAŤ, ZRAŇOVAŤ, USMRTIŤ, DRŽAŤ, CHOVAŤ V
L'UDSKEJ OPATERE A PREMIESTŇOVAŤ ALEBO PREPRAVOVAŤ**

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 8

**ZOZNAM DRUHOV VTÁKOV, KTORÉ SA MOŽU CHYTAŤ, ZRAŇOVAŤ, USMRTIŤ, DRŽAŤ, CHOVAŤ V
L'UDSKEJ OPATERE, PREDÁVAŤ, KUPOVAŤ ALEBO VYMIEŇAŤ, PONÚKAŤ S CIEĽOM PREDAJA ALEBO
VÝMENY A PREMIESTŇOVAŤ ALEBO PREPRAVOVAŤ**

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 9

ZOZNAM VYBRANÝCH DRUHOV ŽIVOČÍCHOV A PODMIENKY ICH OCHRANY

Príloha č. 10

EVIDENČNÝ ZOZNAM CHRÁNENÝCH RASTLÍN

Príloha č. 11

ÚDAJE PREUKAZUJÚCE PÔVOD CHRÁNENÝCH RASTLÍN A CHRÁNENÝCH ŽIVOČÍCHOV

**Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z.
o ochrane prírody a krajiny**

Príloha č. 12

DRUHOVÁ KARTA CHRÁNENÉHO ŽIVOČÍCHA A JEHO VÝVINOVÝCH ŠTÁDIÍ

Príloha č. 13

PREUKAZ O PÔVODE CHRÁNENÉHO ŽIVOČÍCHA

Príloha č. 14

ZÁMER SPRÍSTUPNENIA JASKYNE

Príloha č. 15

CIACHA

Príloha č. 16

OBSAH ŠTÁTNEHO ZOZNAMU

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 17

VZORY TABÚL' NA OZNAČENIE OSOBITNE CHRÁNENÝCH ČASTÍ PRÍRODY A KRAJINY

Príloha č. 18

***OBSAH PROGRAMU STAROSTLIVOSTI O CHRÁNENÚ KRAJINNÚ OBLASŤ A PROGRAMU
STAROSTLIVOSTI O NÁRODNÝ PARK***

Príloha č. 19

***OBSAH PROGRAMU STAROSTLIVOSTI O CHRÁNENÝ AREÁL, PRÍRODNÚ REZERVÁCIU, PRÍRODNÚ
PAMIATKU, NÁRODNÚ PRÍRODNÚ REZERVÁCIU, NÁRODNÚ PRÍRODNÚ PAMIATKU A CHRÁNENÝ
STROM***

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 20

***OBSAH PROGRAMU STAROSTLIVOSTI O ÚZEMIE PATRIACE DO SÚVISLEJ EURÓPSKEJ SÚSTAVY
CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ÚZEMIE MEDZINÁRODNÉHO VÝZNAMU***

Príloha č. 21

***OBSAH PROGRAMU ZÁCHRANY CHRÁNENÉHO AREÁLU, PRÍRODNEJ REZERVÁCIE, PRÍRODNEJ
PAMIATKY, NÁRODNEJ PRÍRODNEJ REZERVÁCIE, NÁRODNEJ PRÍRODNEJ PAMIATKY, CHRÁNENÉHO
VTÁČIEHO ÚZEMIA, SÚKROMNÉHO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA, ZÓNY A ČASTI ZÓNY CHRÁNENEJ
KRAJINNEJ OBLASTI ALEBO NÁRODNÉHO PARKU A CHRÁNENÉHO STROMU***

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 22

OBSAH PROGRAMU ZÁCHRANY KRITICKY OHROZENÝCH CHRÁNENÝCH DRUHOV RASTLÍN A ŽIVOČÍCHOV

Príloha č. 23

OBSAH DOKUMENTU REGIONÁLNEHO ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

Príloha č. 24

OBSAH DOKUMENTU ÚTEMNÉHO ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 26

- A. OBSAH PROJEKTU OCHRANY CHRÁNENEJ KRAJINNEJ OBLASTI, NÁRODNÉHO PARKU, JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA A CHRÁNENÉHO VTÁČIEHO ÚZEMIA**
- B. OBSAH PROJEKTU OCHRANY CHRÁNENÉHO AREÁLU, PRÍRODNEJ REZERVÁCIE, PRÍRODNEJ PAMIATKY, SÚKROMNÉHO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉHO PÁSMA**
- C. OBSAH PROJEKTU OCHRANY CHRÁNENÉHO STROMU A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA**
- D. OBSAH PROJEKTU OCHRANY CHRÁNENÉHO KRAJINNÉHO PRVKU**
- E. OBSAH PROJEKTU NA USTANOVENIE NÁRODNEJ PRÍRODNEJ REZERVÁCIE A NÁRODNEJ PRÍRODNEJ PAMIATKY**

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 26

OBSAH NÁVRHU CHRÁNENÉHO VTÁČIEHO ÚZEMIA A NÁVRHU ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Príloha č. 27

OBSAH NÁRODNÉHO ČERVENÉHO ZOZNAMU

Príloha č. 28

OBSAH DOKUMENTU STAROSTLIVOSTI O DREVINY

Príloha č. 29

- A. SPRÁVA O VÝSLEDKU PRIESKUMU A VÝSKUMU CHRÁNENÝCH RASTLÍN A CHRÁNENÝCH ŽIVOČÍCHOV**
- B. SPRÁVA O VÝSLEDKU PRIESKUMU A VÝSKUMU JASKÝŇ**
- C. SPRÁVA O VÝSLEDKU PRIESKUMU A VÝSKUMU PRÍRODNÝCH VODOPÁDOV**
- D. SPRÁVA O VÝSLEDKU PRIESKUMU A VÝSKUMU NERASTOV A CHRÁNENÝCH SKAMENELÍN**
- E. SPRÁVA O VÝSLEDKU PRIESKUMU A VÝSKUMU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSIEM**

**Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z.
o ochrane prírody a krajiny**

Príloha č. 30

ROVNOŠATA A JEJ SÚČASTI S BODOVÝMI HODNOTAMI

Príloha č. 31

VZOR SLUŽOBNÉHO ODZNAKU ZAMESTNANCA OCHRANY PRÍRODY

Príloha č. 32

***SPOLOČENSKÁ HODNOTA DRUHOV VTÁKOV PRIRODZENE SA VYSKYTUJÚCICH NA ÚZEMÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY***

Vyhláška MŽPSR 24/2002 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Príloha č. 33

ZOZNAM DREVÍN A ICH SPOLOČENSKÁ HODNOTA

Príloha č. 34

PREPOČET HODNÔT NAMERANÝCH NA PNI

Príloha č. 35

PRIRÁŽKOVÝ INDEX

Hotovo

s použitím internetu a publikácií:

ZÁKON 543/2002 Z. Z. O OCHRANE PRÍRODY A KRAJINY

ZÁKON 198/2014 KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON 543/2002 Z. Z.

VYHLÁŠKA MŽPSR 24/2003 KTOROU SA VYKONÁVA ZÁKON Č. 543/2002 Z. Z.

VYHLÁŠKA 158/2014 MŽPSR KTOROU SA MENÍ A DOPLŇA VYHLÁŠKA MŽPSR Č. 23/2003
Z. Z. KTOROU SA VYKONÁVA ZÁKON Č. 543/2002 Z. Z.

www.sopsr.sk